

حمید خویی، رئیس انجمن علمی داروسازان ایران در پیدایش نیاز کاذب و طب تجاری پزشکان سهم بیشتری دارند

پرویز ناز قاسمی

این میل به مصرف دارو از همان پاندهای تجاری شدن طب است که در جامعه رواج پیدا کرده است. در این پرسه ما از پزشکان می پرسیم چرا این همه دارو تجویز می کنید؟ پاسخ می دهند مردم می خواهند و از مردم می پرسیم چرا این همه دارو مصرف می کنید؟ می گویند دکتر نوشته است. این یک دور باطل و چرخه معیوب است که در سوال شما نیز می توان آن را دید. به شخصه سهم القای مصرف بالا و پیدایش نیاز کاذب را مربوط به جامعه پزشکی و بیشتر از سهم مردم می دالم. خیلی از مردم اصلاً با روش های زیبایزی پوست و بدن آشنا نیستند، چرا که بسیاری از این روش ها اجازه تبلیغ ندارند و شناخته شده نیستند. مردم با مراجعه به پزشک تازه با این فناوری ها آشنا می شوند که روش های لیزری جدید آمده و دستگاه های گوناگون وجود دارد. در هر حال سهم جامعه پزشکی در استفاده کنونی مردم از روش های که توجیه منطقی برای استفاده از آنها نیستند بیشتر به نظر می آید.

● در سخنرانی خود اشاره کردید، خیلی از مواد آرایشی روی زیبایزی پوست تمرکز می کنند ولی به سلامت فرد و پوستش کمکی نمی کنند، آیا این قضیه به محیط اخلاق پزشکی ربط پیدا می کند؟
واقعیت این است که طب کنونی در جامعه متأثرانه به طب تجاری تبدیل شده و یکی از جنبه های طب تجاری هم تبلیغ و ترویج مصرف است. درست برخلاف طب حکمت سلاز که در آن دانش پزشکی همه چیز را از تشخیص تا درمان، مثلاً استفاده از دارو، در خدمت حفظ سلامت فرد در نظر می گیرد. به همین دلیل کاربرد دارو، وقتی منطقی، مجاز و مشروع شمرده می شود که واقعا برای سلامت فرد در میان باشد، اما مخصوصاً در عرصه بهداشتی، طب تجاری وارد شده و شکل سیستم را عوض کرده است. جامعه پزشکی متأثرانه برای ترویج و القای مصرف، نیازهای کاذب را وجود آورده و برخی مفاهیم را تغییر داده است، مانند زیبایزی. برای اینکه محصولات خود را به فروش برسانند به مردم القا کردند زیبایزی آنها به این کالاها، روش ها و جراحی ها وابسته است. در نتیجه زیبایزی سیرت از بین رفت و پدیده های جدیدی پدید آمدند. در برخی از موارد مردم سرمایه خود را در این راه خرج کنند و از روش های مثل کشیدن پوست، تزریق ژل و مواد آرایشی استفاده کنند. تنها در برخی از موارد اینها حالت درمانی دارد و در اکثر موارد استفاده ضروری برای آن نیست. برای مثال پوست انسان در حالت طبیعی با افزایش سن طراوت خودش را از دست می دهد و نباید به این پدیده به صورت بیزاری نگاه کرد. اگر خداوند می خواست انسان همیشه به این صورت جوان بماند، اصلاً انسان وجود نمی داد.

● این تغییر در مفهوم زیبایزی را دقیقاً چه گروهی انجام داده است؟ پزشکان به عمد و یا قصد در آمد زایی یا جامعه به صورت خودکار و همگانی؟
برای پاسخ به این سوال باید یک نگاه عمومی و کلی تر به این محیط داشت. برای مثال، نسخه نویسی و چهرة او را تغییر نمی داد. مردم مایل به دارو نوشته شده باشد. این موضوع یک انگشال در پرسه درمان تلقی می شود. طبیعی نیست مردم از خیر سالم بودن خود خیلی خوشحال که نشوند. همیشه به این صورت جوان بماند، اصلاً انسان وجود نمی داد. این تغییر در مفهوم زیبایزی را دقیقاً چه گروهی انجام داده است؟ پزشکان به عمد و یا قصد در آمد زایی یا جامعه به صورت خودکار و همگانی؟
برای پاسخ به این سوال باید یک نگاه عمومی و کلی تر به این محیط داشت. برای مثال، نسخه نویسی و چهرة او را تغییر نمی داد. مردم مایل به دارو نوشته شده باشد. این موضوع یک انگشال در پرسه درمان تلقی می شود. طبیعی نیست مردم از خیر سالم بودن خود خیلی خوشحال که نشوند.

امیر هوشنگ احسانی، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران تنها دو تا سه درصد پزشکان به خاطر در آمد درمان های غیر ضروری انجام

شده مردم به مرور اعتماد خود را نسبت به این قشر از دست بدهند؟
هئوز هم جامعه پزشکی در مقایسه با عناوین و اقتدار اجتماعی دیگر، بالاترین نسبت را در سلامت رفاه، حرفه ای بودن، فرهیختگی، نقش آفرینی مثبت اجتماعی و غیره دارد، اما مردم از این قشر انتظار کمک خط را هم ندارند و کوچک ترین خطایی، بیشترین واکنش اجتماعی را باعث می شود. این که یک فروشنده خط کند یا اینکه یک پزشک خط کند، تفاوت دارد. البته مردم کاملاً حق دارند در رابطه با قشر پزشکان سخت گیر باشند، چرا که آنان جان خود را در اختیار پزشکان قرار می دهند. شما از هر طبقه و حرفه ای که باشید هنگام بیماری باید از دستورات پزشک اطاعت کنید و به توصیه های آنان عمل کنید، اما اینکه شروع این ماجرا از چه زمانی است، باید بگویم که پزشکان نیز به تجاری شدن قواعد و درمان ها ندادند. این ظلم در حق جامعه پزشکی است که برخی این خطاها را مرتکب می شوند و حرمت پزشکی که عموی را صرف سلامت جامعه و بهبودی به چشم داشتند بیامان کرده اند. خدمت صادقانه داشته اند از بین می روند. مردم نیز باید بیادیند که کاراکترهای سربال تلویزیونی «در حاشیه» همگی نماینده کلیه پزشکان نیستند و اعتبار همه آنان نباید خدشه دار شود.

● این فرهنگ سازی در بین پزشکان به چه صورت باید انجام شود؟
سه کار اساسی باید انجام بگیرد: نخستین عامل آموزش است. کیفیت آموزش باید به حدی خوب باشد که در بین پزشکان جوان تبدیل به باور شود. دوم معرفی شخصیت های انگورسود و تاریخ علم پزشکی است، و سوم فعال کردن بخش نهادهای نظارتی و برخورد جدی با تخلفات جراحی است که اعتبار جامعه پزشکی را خدشه دار می کند. همچنین بخش تبلیغات نیز اهمیت بالایی دارد. تبلیغات خیلی بدی علیه جامعه پزشکی می شود و متأثرانه افرادی هم بر اعلام خلاف بودن و جان و وی در علم پزشکی جای ندارد.

● چه تمهیداتی برای تغییر این فرهنگ و احوال بهبودی این فضا باید صورت بگیرد؟
تمرکز باید روی چه کسانی باشد: پزشکان داخلی همین محصولات آرایشی را در کشور چگونه می بینید؟
سهم در تولید مواد آرایشی و بهداشتی سهم زیادی نیست، چرا که این عرصه، عرصه حال به گونه ای فرهنگ سازی صورت بگیرد که مردم به پدیده زیبایزی به گونه دیگری نگاه کنند. در حالی که این گونه نیست که هرکس جراحی های زیبایزی مانند بینی انجام داد الزاماً بینی زیباتری دارد و گاه این مشکل به وجود می آید که بینی تبدیل به عضوی نامتناسب در صورت می شود. تقاریر نامرئی برای تعمیق آموزش و آگاهی های اخلاقی از یک سو و اطلاع رسانی رسانه ها خصوصاً رسانه های ملی به مردم از سوی دیگر لازم و ضروری است.

● اگر بخواهیم به صورت ریشه ای این مشکل را بررسی کنیم، به نظر شما این معضل طب تجاری از چه زمانی و تحت چه عواملی در جامعه پزشکی شروع شد و چه چیزی باعث شد مردم به مرور اعتماد خود را نسبت به این قشر از دست بدهند؟
اقتدار اجتماعی دیگر، بالاترین نسبت را در سلامت رفاه، حرفه ای بودن، فرهیختگی، نقش آفرینی مثبت اجتماعی و غیره دارد، اما مردم از این قشر انتظار کمک خط را هم ندارند و کوچک ترین خطایی، بیشترین واکنش اجتماعی را باعث می شود. این که یک فروشنده خط کند یا اینکه یک پزشک خط کند، تفاوت دارد. البته مردم کاملاً حق دارند در رابطه با قشر پزشکان سخت گیر باشند، چرا که آنان جان خود را در اختیار پزشکان قرار می دهند. شما از هر طبقه و حرفه ای که باشید هنگام بیماری باید از دستورات پزشک اطاعت کنید و به توصیه های آنان عمل کنید، اما اینکه شروع این ماجرا از چه زمانی است، باید بگویم که پزشکان نیز به تجاری شدن قواعد و درمان ها ندادند. این ظلم در حق جامعه پزشکی است که برخی این خطاها را مرتکب می شوند و حرمت پزشکی که عموی را صرف سلامت جامعه و بهبودی به چشم داشتند بیامان کرده اند. خدمت صادقانه داشته اند از بین می روند. مردم نیز باید بیادیند که کاراکترهای سربال تلویزیونی «در حاشیه» همگی نماینده کلیه پزشکان نیستند و اعتبار همه آنان نباید خدشه دار شود.

اولین هفته سلامت روان در ایران

زرگزشت

شنبه ها

از روزنامه فروشی های معتبر بخواهید

روزنامه سلامت روان در ایران

زرگزشت

شنبه ها

از روزنامه فروشی های معتبر بخواهید

● در رابطه با درمان های زیبایزی دیگر مانند کشیدن پوست و تزریق ژل و چه چیزهایی از این دست جطور؟
بعد است کسی این درمان ها را غیر ضروری انجام دهد. البته این هم همان شرایط محصولات آرایشی بهداشتی را دارد. اینکه به بیمار بگویم تا سه درصد از متخصصان به شکل غیر متعارف این کار را انجام دهند، ولی در این میزان تعدادشان تجاوز نمی کند. ما با این دو سه درصد کار نداریم اما عرف این است که همه چیز در چهار چوب باشد، و در حدی که جامعه نیز آن را بپذیرد، درمان صورت پذیرد